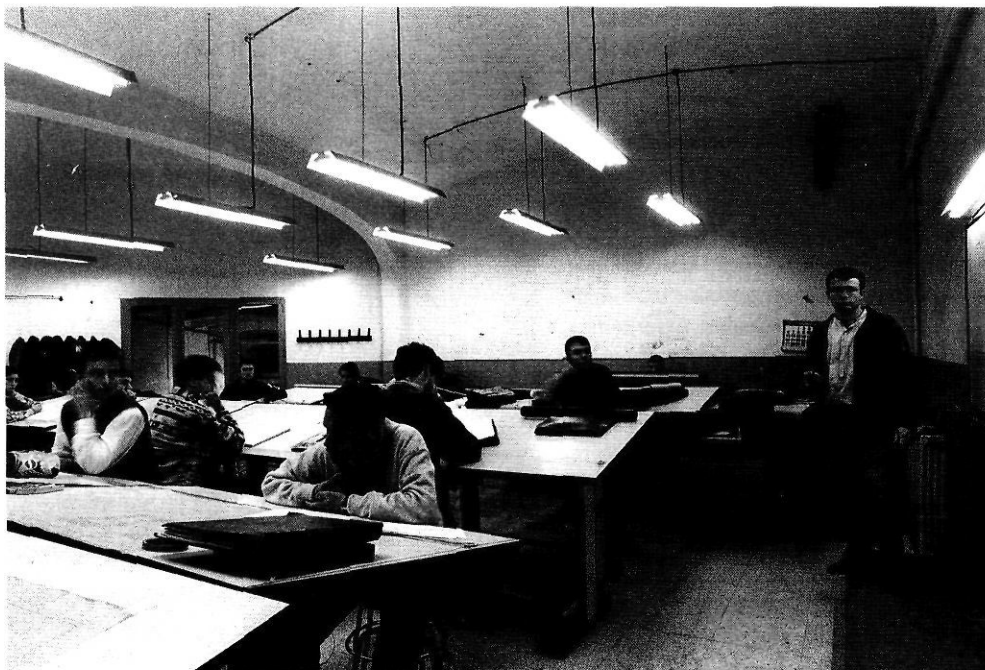

JORDI S. CARRERA

El reportatge fotogràfic que il·lustra aquest treball va ser fet a l'Institut d'FP de Sant Narcís, de Girona, l'any 1997.

La nova formació professional a les comarques de Girona

Xavier Besalú

A partir del curs 1999-2000 s'inicia a Catalunya l'aplicació generalitzada dels cicles formatius de la nova formació professional implantada per la Llei d'ordenació general del sistema educatiu (LOGSE), aprovada el ja llunyà 1990. Amb tot, alguns centres de les comarques de Girona ja ho han fet aquest curs mateix i la majoria entraran el curs vinent en el nou sistema.

La formació professional, especialment la de primer grau, s'havia convertit en la via més criticada del sistema educatiu anterior. Se l'acusava de ser excessivament escolar, d'estar poc orientada a la pràctica, de viure desconnectada de la realitat professional i econòmica del món productiu, de recollir els mals estudiants, de convertir-se, en definitiva, en una via de segona categoria, devaluada i paral·lela a l'itinerari acadèmic per

excel·lència, el BUP i el COU, de manera que, diuen els documents del Ministeri d'Educació, donava «una escassa formació general i una deficient formació professional». Malgrat la contundència d'aquest diagnòstic s'ha de dir, però, que aquest desprestigi crònic s'havia anat remuntant aquests darrers anys, sobretot en la formació professional de segon grau, tant per l'adequació dels continguts, com per la generalització de les pràctiques en alternança, el tipus d'estudiant que seguia en el sistema i les oportunitats de treball que generava, que feia que cada dia fos més gran el nombre d'alumnes que hi arribaven provinents del BUP.

Capacitar per a l'activitat professional

La LOGSE, en el seu capítol IV, és qui posa les bases jurídiques d'aquesta nova formació professional. La defineix com «el con-

junt d'ensenyaments que capaciten per a l'exercici qualificat de les diverses professions».

De fet, la formació professional inclouria tres subsistemes diferents:

a) La formació professional reglada, que és la que es dona dins del sistema educatiu formal i que possibilita l'accés al món laboral o bé a determinats estudis universitaris.

b) La formació professional ocupacional, que és la que va dirigida a les persones que encara no han trobat feina o bé que l'han perduda, o bé a aquelles que desitgen reciclar-se per tal de millorar, obtenir o recuperar un lloc de treball. Sol ser promoguda des del Departament de Treball i gran part del seu finançament, fins ara, ha vingut de la Unió Europea; és de durada i contingut variable, segons el lloc de treball a què s'adreça.

c) La formació professional contínua, concebuda com un dret de tots els treballadors en actiu per tal de posar-se al dia dels avenços tècnics en el seu àmbit, per poder promocionar dins de la pròpia empresa i també per desenvolupar-se com a persones.

Malgrat ser tres subsistemes de formació professional, la veritat és que funcionen com tres mons a part. Potser seria el moment de remarcar la seva unitat per tal de garantir una coordinació real entre ells i entre els organismes que en tenen la responsabilitat; potser seria el moment de constituir el Consell de la Formació Professional de Catalunya amb participació dels agents socials (organitzacions empresarials, sindicats...) i de tots els departaments del govern implicats.

La formació professional reglada

La formació professional reglada «té com a finalitat la preparació dels alumnes per a l'activitat en un camp professional» i inclou tant la formació general, com la formació professional de base i la formació professional específica de grau mitjà i de grau superior. Nosaltres hi afegiríem els anomenats «programes específics de garantia social», destinats a aquells joves que no obtinguin el graduat i que, en conseqüència, no puguin accedir ni al batxillerat ni als cicles formatius de formació professional i no tinguin tampoc un lloc de treball. En aquesta situació s'hi

pot trobar ben bé entre un 15% i un 20% de la població escolar.

Aquests programes tenen una durada d'entre 600 i 1.000 hores i proporcionen fonamentalment una formació professionalitzadora amb vista a ocupar llocs de treball que no requereixin una titulació específica (un 70% del temps) i una formació general i bàsica (un 25% del temps). Actualment se n'estan experimentant diverses modalitats, abans de la seva implantació generalitzada: els anomenats Plans de Transició al Treball (PTT), que busquen la inserció laboral en sectors que ofereixin perspectives clares d'ocupació; Programes de nivell I; o bé els que promouen alguns centres d'Educació Especial; i d'altres...

La formació general la constituïrien tots aquells coneixements, habilitats i actituds que no van lligats a cap activitat professional particular, però que són necessaris per a totes (la capacitat de comunicar-se, de calcular, etc.), i que es donen en totes les etapes i àrees del sistema educatiu.

La formació professional de base la constitueixen aquelles habilitats i coneixements tècnics relatius a una determinada família professional (mecànica, fusta, informàtica, llengües estrangeres, etc.), i s'ha d'oferir tant en l'Educació Secundària Obligatòria (ESO) com en el Batxillerat. Fer formació professional de base significa donar una dimensió pràctica i potencialment professionalitzadora a les

diverses matèries tradicionals i procurar un contacte més estret amb el món del treball de totes les àrees de coneixement. Això es concreta en una formació tecnològica general per a tots els alumnes a l'ESO, en les diverses modalitats que ofereix el batxillerat, que orienten i condicionen ja el futur acadèmic i professional, i, en totes dues etapes, en l'oferta de matèries optatives, que poden donar cabuda a activitats i experiències preprofessionals.

Finalment, la formació professional específica comprèn «un conjunt de cicles formatius amb una organització modular, de durada variable, constituïts per àrees de coneixement teoricopràctiques en funció dels diversos camps professionals». Poden ser de grau mitjà (hi poden accedir els qui obtinguin el graduat, després de cursar l'ESO) i de grau superior (hi poden accedir els qui tinguin el títol de batxiller).

El model català de formació professional

La formació professional és un dels reptes més importants que ha pretès abordar la reforma educativa per tal d'adaptar-se a les necessitats del mercat de treball, però la seva planificació i posada en pràctica s'ha anat endarrerint, de manera que tot just el mes de juliol d'aquest any el Departament d'Ensenyament va fer pública la seva «proposta de model de formació professional específica» que inclou també la

proposta de «mapa de la formació professional de Catalunya», amb la voluntat de fer-los definitius durant aquest curs 1997-98.

Els criteris generals de la proposta són els següents:

- L'adaptació de l'oferta de formació a les necessitats del món laboral, comproment-se a actualitzar cada tres anys la planificació de l'oferta formativa per tal d'incorporar-hi els canvis en la demanda. Això significa que la formació professional haurà de ser dinàmica, flexible i adaptable pel que fa a l'oferta i que en la programació es tindrà en compte l'entorn socioeconòmic dels centres docents i les seves possibilitats i necessitats de desenvolupament.

- A l'hora de confeccionar el mapa de l'FP es fa una previsió de 50.000 alumnes potencials i es diu que es tendirà a una taxa d'escolarització d'un 20% en cicles formatius d'FP de grau mitjà, i un 25% en cicles formatius de grau superior.

- La formació professional específica de grau superior coexistirà amb els primers cicles universitaris; es configurarà com una vertadera alternativa que entrarà en competència real amb algunes carreres universitàries.

- Coexistiran Instituts d'educació secundària que no oferiran cap cicle d'FP amb instituts que tindran una oferta molt reduïda i instituts que seran vertaders centres superiors d'FP, tant pel nombre i varietat de cicles formatius que oferiran com per la tutela que

exerciran sobre els centres d'oferta reduïda. Amb aquest criteri es busca compatibilitzar les exigències d'especialització i qualitat i l'equilibri territorial pel que fa a l'oferta d'FP.

- Mantenir l'oferta d'ensenyaments professionals en els antics instituts d'FP, si s'acompleixen tres requeriments: una ràtio de 15 alumnes per grup i cicle formatiu; un nombre suficient de llocs de pràctiques per a tots els alumnes; i una capacitat global d'inserció en el mercat de treball quan els alumnes acabin la seva formació.

Aquest plantejament introdueix algunes modificacions en el que era el projecte inicial de garantir que tots els instituts del país oferissin l'ESO, alguna modalitat de batxillerat i algun cicle formatiu. Ara, en canvi, es parteix de l'antiga xarxa de centres de batxillerat i centres d'FP i això fa que, en la pràctica, es mantinguin dos tipus d'instituts, tot i que també és cert que no pas al cent per cent, sobretot en el cas dels instituts de nova creació... L'esperit de la LOGSE pretenia que convisquessin en un mateix centre alumnes dels diferents estudis secundaris, entre altres raons per garantir una oferta de crèdits plural i variada, tant en els continguts com en l'orientació. Això no havia de ser obstacle per concentrar en determinats instituts l'FP més especialitzada i que necessités una infraestructura més costosa i abundant. Els «problemes» pressupostaris faran, doncs, que hi hagi molts instituts «incomplets».

La durada dels cicles formatius s'estableix entre 1.000 i 2.000 hores (entre un i dos cursos), que inclouen les hores de formació pràctica en els centres de treball (entre 300 i 400), i una mínima formació comuna de caire laboral (60 i 120 hores). La resta d'hores correspon a diversos crèdits de contingut especialitzat i congruent amb la professió i les competències professionals pròpies de cicle formatiu. Els cicles formatius estan clarament encarats al mercat de treball; en cap cas pretenen ser una via paral·lela ni al batxillerat ni a la universitat.

Els cicles formatius s'agrupen en famílies professionals en funció de llur afinitat. Actualment el catàleg el conformen 22 famílies professionals i 138 cicles formatius (61 de grau mitjà i 77 de grau superior). Són les següents:

- Activitats agràries: explotacions agràries i ramaderes, treballs forestals, jardineria, gestió de recursos naturals i paisatgístics.

- Activitats físiques i esportives.

- Activitats marítimopesqueres: pesca, manteniment de màquines i instal·lacions del vaixell, cultiu aquícola, busseig i navegació.

- Administració: gestió administrativa, secretariat i finances.

- Arts gràfiques: impressió, enquadernació i disseny.

- Comerç i màrqueting: comerç, màrqueting, serveis al consumidor, comerç internacional i gestió del transport.

- Comunicació, imatge i so: imatge, audiovisuals, espectacles, so i ràdio.

- Edificació i obra civil: construcció, projectes urbanístics, operacions topogràfiques i plans d'obres.

- Electricitat i electrònica: instal·lacions electrotècniques, equips electrònics, i sistemes de telecomunicació i informàtics.

- Fabricació mecànica: mecanització, fosa, soldadura i construccions metàl·liques.

- Fusta i moble.

- Hoteleria i turisme: cuina, pastisseria, serveis de restaurant i bar, agències de viatge, turisme, restauració i animació turística.

- Imatge personal: estètica, perruqueria i assessoria d'imatge.

- Indústries alimentàries: escorxadors, carnisseria, conservació d'aliments, elaboració de begudes, produc-

tes lactis, olis, panificació i indústries cerealistes.

– Manteniment de vehicles auto-propulsats: carrosseria, electromecànica, automoció i aviònica.

– Manteniment i serveis a la producció: instal·lacions de fred, climatització i calor, ferroviari, instal·lacions d'edifici, i de fluids.

– Química: laboratori, planta química, plàstics i cautxú, pasta i paper, productes farmacèutics, anàlisi i control, i química ambiental.

– Sanitat: auxiliar d'infermeria, farmàcia, dietètica, higiene bucodental, diagnòstic clínic, salut ambiental, pròtesi i ortopèdia, i radioteràpia.

– Tèxtil, confecció i pell: confecció, teixits de punt, calçat, marroquineria, filatura, patronatge i adobs.

– Vidre i ceràmica.

Totes aquestes famílies ofereixen cicles formatius de grau mitjà i de grau superior, però hi ha dues famílies que només n'ofereixen de grau superior. Són:

– Informàtica: sistemes informàtics i aplicacions informàtiques.

– Serveis socioculturals i a la comunitat: animació sociocultural, educació infantil, integració social i interpretació del llenguatge de signes.

La formació professional a les comarques de Girona

A efectes comparatius partirem de la situació que es donava a les comarques de Girona, pel que fa a l'FP, el curs 1990-91, el de l'aprovació de la LOGSE:

A l'Alt Empordà es podien estudiar el primer i el segon grau de les branques següents: Administrativa, Delineació i Electricitat i electrònica; i el primer grau de: Agrària, Automoció, Perruqueria i estètica, i Llar d'infants.

Al Baix Empordà, el primer i segon grau de les branques: Administrativa, Automoció, Delineació, Electricitat i electrònica, i Perruqueria i estètica; i el primer grau de: Agrària i Llar d'infants.

A la Cerdanya, el primer i el segon grau de la branca Administrativa i el primer grau d'Electricitat i electrònica.

A la Garrotxa, el primer i segon grau de les branques: Administrativa, Delineació, Electricitat i electrònica, Metall, Moda i confecció, i Sanitària; i el primer grau d'Agrària.

Al Gironès, el primer i segon grau de les branques següents: Administrativa, Automoció, Delineació, Electricitat i electrònica, Hoteleria, Llar d'infants, Metall, Perruqueria i estètica, Química, Sanitària i Agrària.

Al Pla de l'Estany, el primer i segon grau de les branques Administrativa i Delineació; i el primer grau d'Electricitat i electrònica i Metall.

Al Ripollès, el primer i segon grau de les branques Administrativa, Electricitat i electrònica, i Metall; i el segon grau de Delineació i Llar d'infants.

I a la Selva, el primer i segon grau de les branques següents: Administrativa, Agrària, Delineació, i Electricitat i electrònica; i el primer grau de les branques: Llar d'infants, Metall, Moda i confecció, i Perruqueria i estètica.

A tall de resum podem dir que el 1990 es podien seguir a Girona 12 branques diferents d'FP, tant de primer com de segon grau. En canvi si es volien cursar les branques d'Arts gràfiques, Construcció, Fusta (aquesta branca es va introduir posteriorment a la Selva i al Pla de l'Estany), Imatge i so, Marítima i pesquera, i Tèxtil, era obligat desplaçar-se a centres de les comarques de Barcelona.

Les branques Administrativa, i Electricitat i electrònica s'oferien a totes les comarques i eren, alhora, les que tenien més alumnes, seguides de prop per la branca de Delineació que, llevat de la Cerdanya, es podia estudiar

també a totes les comarques. L'oferta més variada la tenia el Gironès (11 branques) i la Selva (8-9 branques), mentre que la menys diversificada era la de la Cerdanya (2) i la del Pla de l'Estany (4-5 branques).

Finalment remarcar que algunes branques només es podien cursar al Gironès (Hoteleria i Química) i altres només a dues comarques: Sanitària (Garrotxa i Selva) i, amb posterioritat, Fusta (Selva i Pla de l'Estany).

Quina és la previsió de cicles formatius que ha fet el Departament d'Ensenyament per als centres públics de les comarques de Girona? Ho podem veure en la relació adjunta.

En total el Departament d'Ensenyament pensa oferir a les comarques de Girona 66 cicles formatius de grau mitjà i 64 cicles de grau superior, pertanyents a 18 famílies professionals diferents.

Les branques que tenen una oferta més àmplia i diversificada són l'Administrativa (27 cicles en total), Electricitat i electrònica (17 cicles), Manteniment i serveis a la producció (16 cicles) i Comerç (11 cicles). Si ho posem al costat de l'oferta de l'any 90, descobrirem que hi ha un marcat continuïsm: les branques Administrativa, i d'Electricitat i electrònica segueixen essent les capdavanteres i la d'Arts gràfiques o la branca Marítimopesquera segueixen sense fer acte de presència. Hi ha petits canvis: les famílies de la Fusta i del Tèxtil ara es poden fer a Girona. Un

cas a part seria la Delineació, que com a tal ha desaparegut i s'ha incorporat, en part, a Edificació i obra civil.

Són presents a totes les comarques les branques Administrativa i Manteniment i serveis a la producció. Venen després Electricitat i electrònica (a 5 comarques), Comerç i Imatge personal (a 4 comarques). En canvi, només es poden estudiar a una comarca: les Activitats físiques i esportives i la Fusta (al Pla de l'Estany), la Química (al Gironès) i el ram del Tèxtil, confecció i pell (a la Garrotxa).

La comarca que ofereix més opcions és el Gironès (13 famílies professionals diferents), seguida del Baix Empordà (12), l'Alt Empordà (9), la Garrotxa (8) i la Selva (7). Les que menys opcions ofereixen són la Cerdanya (2 famílies professionals), el Ripollès (3) i el Pla de l'Estany (4). Ara, si ho mirem en nombres absoluts l'ordre canvia una mica: el Gironès ofereix 36 cicles formatius; la Selva, 26; el Baix Empordà, 22; l'Alt Empordà, 18; la Garrotxa, 12; el Pla de l'Estany, 8; el Ripollès, 6, i la Cerdanya, 2.

La relació cicles formatius de GM-GS (grau mitjà-grau superior) varia força segons la comarca: mentre al Gironès és de 14-22, a la Selva s'inverteix i és de 15-11. En la resta de comarques hi ha un cert equilibri, llevat del cas de la Cerdanya on no es pensa oferir cap cicle formatiu de GS, cosa que vol dir que hi surten perdent si ho comparem amb la situació de l'any 90.

Estranyeses i comentaris

Estranya que el Departament d'Ensenyament opti per oferir més cicles formatius de GM que de GS, quan treballa sobre la hipòtesi que hi haurà més demanda d'aquests últims. De fet, això és el que realment passa a la província de Barcelona on es proposen oferir 319 cicles de GM i 409 de GS, però les comarques de Tarragona i Lleida es troben en una situació semblant o pitjor a la de Girona.

És estrany també que no s'ofereixi cap cicle formatiu de les 4 famílies professionals següents: Activitats marítimes, Arts gràfiques, Comunicació, Imatge i so, i Vidre i ceràmica. És estrany perquè la pesca, la producció aquícola o el manteniment de vaixells són oficis ben presents a les tres comarques costaneres de Girona. És estrany perquè la impressió, la manipulació del paper i el disseny editorial són activitats amb tradició en algunes poblacions i amb bones perspectives de futur. És estrany que no hi hagi cap possibilitat d'estudiar alguna professió relacionada amb el món audiovisual, un àmbit tecnològic tan o més important que l'informàtic. I és estrany encara que el treball de la ceràmica no pugui ser après en cap institut públic, quan és ben sabut que hi ha prou demanda i bé que existeixen escoles privades que miren de cobrir-la.

Es confirma també que hi haurà alguns centres educatius de les ciutats

grans i algunes poblacions mitjanes on no es podrà estudiar cap cicle formatiu d'FP, malgrat disposar d'un institut de secundària: és el cas de Vidreres, l'Escala, Torroella de Montgrí, Cassà de la Selva, etc.

Val la pena remarcar encara que de la família professional d'Edificació i obra civil només s'ofereixen cicles de GS, deixant sense atendre cicles tan necessaris com els d'operacions i acabats de construcció (paletes). En d'altres àmbits es produeix el cas invers: Fusta i Indústries alimentàries només ofereixen cicles de GM, d'aquesta manera no hi ha la possibilitat d'una formació continuada. Sorpren igualment que els cicles formatius d'Informàtica només s'ofereixin a tres comarques (Gironès, Alt i Baix Empordà), quan sembla que avui dia és un camp en expansió.

Per acabar de reblar el clau, les dades de l'INEM relatives a les ocupacions més contractades durant l'any 1996 diuen que el rànquing seria el següent: cambrers i similars (13%), dependents de comerç (10%), serveis administratius (6%), neteja d'edificis (6%), paletes (5,6%), cuiners (5%), conductors (2,5%), carregadors i embaïlladors (2,3%), serveis de protecció (2,2%), agricultura (2%), auxiliars clínics (1,6%), agències de viatge (1,4%), serveis de perruqueria (1,3%), electricistes (1,1%), etc. No s'anuncia que cal adaptar-se a la demanda del mercat de treball més proper? Per a alguna d'aquestes ocupacions, cap institut de les comarques de Girona oferirà formació específica.

Encara una altra referència: el Pla Aubry d'ocupació juvenil, endegat pel govern francès i conegut l'agost del 97, fa un vertader inventari de les noves professions per a la societat occidental del 2000. Esmentem-ne, encara que sigui de forma sintètica, alguna: àmbit d'Educació i cultura (ajuts escolars, projectes associatius i familiars, patrimoni cultural...); àmbit de Família, salut i solidaritat (atenció a la infància, a les persones grans, als malalts...); Habitatge (gestors, manteniment d'habitatges, agents de vigilància...); Transports (seguretat en els transports, acompanyants de minusvàlids, de malalts...); Justícia (mediadors penals, litigis familiars, ajut als presos i a les seves famílies...); Medi ambient (man-

Previsió de cicles formatius per als centres públics gironins

Alt Empordà

Administració: 4 cicles formatius, 2 de grau mitjà (GM) i 2 de grau superior (GS).
Comerç i màrqueting: 3 cicles, 1 de GM i 2 de GS.
Edificació i obra civil: 2 cicles de GS.
Electricitat i electrònica: 2 cicles, 1 de GM i 1 de GS.
Imatge personal: 2 cicles de GM.
Informàtica: 1 cicle de GS.
Manteniment de vehicles autopropulsats: 1 cicle de GM.
Manteniment i serveis a la producció: 2 cicles, 1 de GM i 1 de GS.
Serveis socioculturals i a la comunitat: 1 cicle de GS.

Baix Empordà

Activitats agràries: 1 cicle formatiu de GM.
Administració: 6 cicles, 3 de GM i 3 de GS.
Edificació i obra civil: 1 cicle de GS.
Electricitat i electrònica: 3 cicles, 1 de GM i 2 de GS.
Hoteleria i turisme: 1 cicle de GS.
Imatge personal: 2 cicles de GM.
Indústries alimentàries: 1 cicle de GM.
Informàtica: 1 cicle de GS.
Manteniment de serveis a la producció: 3 cicles, 2 de GM i 1 de GS.
Manteniment de vehicles autopropulsats: 1 cicle de GM.
Sanitat: 1 cicle de GM.
Serveis socioculturals i a la comunitat: 1 cicle de GS.

Cerdanya

Administració: 1 cicle formatiu de GM.
Manteniment i serveis a la producció: 1 cicle de GM.

Garrotxa

Activitats agràries: 1 cicle formatiu de GM.
Administració: 2 cicles, 1 de GM i 1 de GS.
Comerç i màrqueting: 1 cicle de GS.
Fabricació mecànica: 1 cicle de GM.
Indústries alimentàries: 1 cicle de GM.
Manteniment i serveis a la producció: 2 cicles, 1 de GM i 1 de GS.

Sanitat: 2 cicles, 1 de GM i 1 de GS.
Tèxtil, confecció i pell: 2 cicles, 1 de GM i 1 de GS.

Gironès

Administració: 4 cicles formatius, 2 de GM i 2 de GS.
Comerç i màrqueting: 3 cicles, 1 de GM i 2 de GS.
Edificació i obra civil: 1 cicle de GS.
Electricitat i electrònica: 5 cicles, 2 de GM i 3 de GS.
Fabricació mecànica: 2 cicles, 1 de GM i 1 de GS.
Hoteleria i turisme: 7 cicles, 3 de GM i 4 de GS.
Imatge personal: 2 cicles, 1 de GM i 1 de GS.
Informàtica: 2 cicles de GS.
Manteniment de vehicles autopropulsats: 2 cicles, 1 de GM i 1 de GS.
Manteniment i serveis a la producció: 1 cicle de GM.
Química: 2 cicles, 1 de GM i 1 de GS.
Sanitat: 4 cicles, 1 de GM i 3 de GS.
Serveis socioculturals i a la comunitat: 1 cicle de GS.

Pla de l'Estany

Activitats físiques i esportives: 2 cicles formatius, 1 de GM i 1 de GS.
Administració: 2 cicles, 1 de GM i 1 de GS.
Fusta i moble: 2 cicles de GM.
Manteniment i serveis a la producció: 2 cicles, 1 de GM i 1 de GS.

Ripollès

Administració: 2 cicles formatius, 1 de GM i 1 de GS.
Electricitat i electrònica: 2 cicles, 1 de GM i 1 de GS.
Fabricació mecànica: 2 cicles, 1 de GM i 1 de GS.

Selva

Activitats agràries: 3 cicles formatius, 2 de GM i 1 de GS.
Administració: 6 cicles, 3 de GM i 3 de GS.
Comerç i màrqueting: 4 cicles, 3 de GM i 1 de GS.
Electricitat i electrònica: 5 cicles, 3 de GM i 2 de GS.
Hoteleria i turisme: 2 cicles de GS.
Imatge personal: 1 cicle de GM.
Manteniment i serveis a la producció: 5 cicles, 3 de GM i 2 de GS.

teniment d'espais naturals, reciclatge, deixalles industrials i urbanes...).

A la vista d'aquesta oferta agosarada i valenta, bé podem qualificar l'oferta que fa el Departament d'Ensenyament de tradicional, poc innovadora i desconfiada: per què es treu tan poc partit de la família d'Activitats agràries, per exemple, on hi trobem els treballs forestals i de conservació del medi ambient, la jardineria o la gestió i organització dels recursos naturals i paisatgístics? El mateix podríem dir de l'àmbit de les Activitats físiques i esportives. Com pot ser que no s'ofereixi cap cicle formatiu d'Hoteleria i turisme a les comarques de l'Alt Empordà i de la Garrotxa i ben poca cosa al Baix Empordà i a la Selva, quan, a totes, el turisme és una font de riquesa importat i creixent? Per què de la família de la Química no s'ofereix cap cicle formatiu de química ambiental o de fabricació de productes far-

macèutics? Per què de la branca Sanitària no hi veiem cap oferta relativa a pròtesi, ortoprètica, dietètica, salut ambiental...? Com és possible que de Serveis socioculturals i a la comunitat no s'hagi pensat en cap cicle formatiu d'integració social i ben pocs d'animació sociocultural?

El darrer comentari és per mostrar com l'FP de grau superior pot representar una alternativa real, més barata i més pràctica, a la formació universitària de grau mitjà, les diplomatures. Primer cal dir que va adreçada a un mateix públic, els estudiants que han aprovat el batxiller, segon, que el nombre d'hores lectives en la major part dels casos és perfectament equiparable (2.000 hores). Posem alguns exemples: l'Animació d'activitats físiques i esportives i l'Educació infantil entren en legítima competència amb Magisteri; Administració i finances, gestió comercial i màrqueting no estan tan lluny

d'Empresarials; Animació turística, i Informació i comercialització turística van a qualificar personal de Turisme; Gestió i organització d'empreses agropecuàries o indústries alimentàries competeixen amb l'Enginyeria tècnica agrícola; Realització i plans d'obra, desenvolupament i aplicació de projectes de construcció poden col·lidir amb Arquitectura tècnica; i encara en trobaríem alguns exemples més.

En fi, la nova formació professional obre un gavadal de possibilitats, però alhora és un repte que demana el protagonisme de la societat civil. El plantejament té el pòsit del sentit comú i de l'experiència feta en d'altres països, però és imprescindible que la formació professional deixi de ser quelcom que només interessa als educadors: hi ha massa coses en joc.

Xavier Besalú Costa és membre del Consell Escolar de Catalunya.